

กระบวนการแรงงานและความเครียดของพนักงานเปลในโรงพยาบาลศูนย์

THE LABOR PROCESS AND HOSPITAL PORTERS' STRESS IN A REGIONAL HOSPITAL

ทัศนี ฉั่วตระกูล 4737500 SHMS/M

ศศ.น. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สุพจน์ เด่นดวง, Ph. D., ทวีวัฒน์ ปุณฑริกวิวัฒน์, Ph. D.,
นาถฤทธิ์ เด่นดวง, M.A.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาลักษณะความเครียดของพนักงานเปล ลักษณะกระบวนการแรงงานของพนักงานเปล และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดจากการทำงานของพนักงานเปล และกระบวนการแรงงานของพนักงานเปลในโรงพยาบาลศูนย์ โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพซึ่งมีทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานเปลที่มีความเครียดโดยวัดจากแบบประเมินความเครียดที่ดัดแปลงจากกรมสุขภาพจิตและการสังเกตพฤติกรรม จำนวน 12 คน โดยมีการคัดเลือกแบบเจาะจง ผลการศึกษาพบว่า

1. ความเครียดของพนักงานเปล แสดงให้เห็นในมิติต่างๆ ดังนี้ มิติทางร่างกายที่เมื่อยล้าและเหนื่อยปวดจากท่าทางการทำงาน มิติทางจิตใจที่ตึงเครียด มิติพุทธิกรรมทางกายที่ก้าวร้าว มิติความรู้สึกว่าไร้ความหมาย มิติความรู้สึกโศกเศร้าทางสังคม และมิติความรู้สึกถูกกดคุกคามถูกดูถูกค่าความเป็นมนุษย์

2. กระบวนการแรงงานของพนักงานเปล เป็นกระบวนการการทำงานเริ่มด้วยกิจกรรมที่พนักงานเปลต้องใช้ทักษะและเครื่องมือที่เฉพาะเจาะจงบริการเคลื่อนย้ายรับ-ส่งผู้รับบริการ ซึ่งการบริการของพนักงานเปลต้องทำงานภายใต้กระบวนการทำงานที่ไม่เหมาะสม และถูกความคุณบริหารจัดการจากการจัด องค์กรการทำงานภายใต้โรงพยาบาลในระบบทุนนิยมที่เน้นการลดต้นทุนเพื่อแข่งขันกับโรงพยาบาลเอกชนและการประเมินการเป็นผู้บริหารโรงพยาบาลในกระบวนการสาธารณสุขในเชิงปริมาณ

3. กระบวนการแรงงานที่ถูกความคุณบริหารจัดการจากองค์กรการทำงานภายใต้โรงพยาบาลในระบบทุนนิยมที่มุ่งกำไรให้พนักงานเปลเครียด โดยการลดต้นทุนไม่ปรับปรุงเครื่องมือในการทำงานรวมทั้งเปลที่ไม่เพียงพอ สภาพพื้นที่ทั้งขรุขระคับแคบและไม่มีทางลัด ไม่มีลิฟท์บางอาคาร จำนวนเที่ยวยังคงการเข็นผู้ป่วยจำนวนเพิ่มขึ้น งานต้องเร่งรีบตลอดเวลา ท่าทางการทำงานที่ผิดธรรมชาติต้องทำงานอย่างช้าๆ จ่ายค่าตอบแทนไม่เหมาะสม การทำงานที่ยาวนานเกินไป การทำงานเพิ่มขึ้นก่อนหนี่องงานบริการเคลื่อนย้าย เสี่ยงต่อการผิดพลาดและถูกร้องเรียน ลูกแพทย์ พยาบาล ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยต้องนิคลอดเวลา

คำสำคัญ: พนักงานเปล / ความเครียด / ทุนนิยม / โรงพยาบาล

THE LABOR PROCESS AND HOSPITAL PORTERS' STRESS IN A REGIONAL HOSPITAL

TASSANEE CHUATRAKUL 4737500 SHMS/M

M.A. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUPHOT DENDUANG, Ph.D., TAVIVAT PUNTARIGVIVAT, Ph.D., NARTRUDEE DENDUANG, M.A.

ABSTRACT

The purposes of this study were to define the characteristics of hospital porters' stress, as well as understand the different aspects of the labor process and the relationship between the porters' stress and the labor process. Twelve representative porters were given in-depth interviews and also underwent participant observation. Furthermore, a modified evaluation form from the Department of Mental Health was used to assess these cases.

First of all, porters' stress could be measured by the following characteristics: physical fatigue and aches from their actions, mental stress, aggressive behavior, feelings of human alienation, mental illness and dehumanization.

Second, the labor process of the porters began with their reflection on how to manage their skills and use specific equipment to move patients. In this process, they had to work under unfit working conditions and were controlled by hospital management emphasizing minimized costs to compete with other private hospitals. This emphasis enables the hospital owners to profit more, with little extra profit for the porters.

Finally, the labor process, controlled by the capitalist hospitals focused on profit, and led to an increase in stress for the porters. There were a number of causes to this. First of all, there were no improvements made to the necessary equipment and to the infrastructure. For example, hospital stretchers were in disrepair and there were rough and narrow paths or paths with no slope and no elevators in some buildings.

These conditions led to an increase in the time it took to move patients, work beside patients, unfair rewards. As well, porters were often blamed by doctors, nurses, patients and patients' relatives if there were delays etc.

KEY WORDS : HOSPITAL PORTERS / STRESS / CAPITALISM / HOSPITALS

186 pp.